

TİMOTEOS'A I. MEKTUP (Genç Öğütçüye Öğütler)

Önsöz

Tanrı esinlemesiyle Timoteos'a yazılan iki, Titos'a yazılan bir mektup daha önceki mektuplardan ayrı özellik taşır. Haberci Pavlos'un yaşlılığını kapsayan bu dönemle ilgili tarihsel bilgimiz yoktur. Habercilerin İşleri Pavlos'un daha önceki hizmet süresine ilişkin geniş bilgi sağlarken sonraki dönemden hiç söz etmez.

Habercilerin İşleri son bulurken Pavlos Roma'da, kendi kiraladığı bir evde tutukludur (28:30,31). Aradan iki yıl geçtikten sonra özgürlüğüne kavuşup yeniden gezilere çıktığı varsayılıyor. Sözü edilen mektuplardaki olaylar bu dönemi kapsar.

Timoteos'a yazdığı birinci mektuptan anlaşılacağı gibi, haberci Pavlos bir süre önce Efesos dolaylarını ziyaret etmiş. Makedonya'ya giderken Timoteos'a belirli görevler vererek onu Efesos'ta bırakmış (1:3). Timoteos'un çağrısı bazı kişilerin gerçeğe aykırı öğretiler yaymasını önlemeyedir. Bunun yanı sıra başka konulara da yer veriliyor bu mektupta:

Haberci Pavlos Mesih'in kendisini nasıl kurtardığını anlatıyor, duanın ön sırada yer tutan önemini belirtiyor. Kilise topluluğunda yöneticilerin ne tür insanlardan oluşması gerektiğini, topluluk içinde sıkıdüzenin (disiplin) nasıl uygulanacağını bildiriyor. Her çağda inanlıyı uğraştıran maddecilik (materyalizm) bunalımının göğüslenmesi gerektiğini vurguluyor. 65-67 yılları arasında yazılan bu mektup şöyle özetlenebilir:

- I. Pavlos'la Timoteos'un bağlantısı 1:1-20*
- II. Toplantıda tapınış ve düzen 2:1-4:16*
- III. Toplantıda sıkıdüzen 5:1-25*
- IV. Çeşitli sorunlar 6:1-21*

Başlangıç ve Selam 1:1,2

1 Kurtarıcımız Tanrı'nın ve umudumuz Mesih İsa'nın buyruğu uyarınca, Mesih İsa'nın habercisi Pavlos'tan ²iman ilişkisinde gerçek çocuğum Timoteos'a: Baba Tanrı'dan ve Rabbimiz Mesih İsa'dan kayra, acıma, esenlik olsun.

Yalancı Öğütçülere Karşı Uyarı 1:3-7

³Ben Makedonya'ya giderken, sana Efesos'ta kalmanı öğütlemiştim. Öyle ki, aykırı öğretiler yaymasınlar diye belirli kişilere buyruk verebilesin. ⁴Bundan başka, masallara, bitmez tükenmez soyağaçlarına dalmalarını önleyesin. Bunlar iman aracılığıyla etkinliğini gösteren Tanrı yönetimini oluşturmaz. Tersine, tartışmalara yol açar.

⁵Verdiğimiz buyruğun amacı nedir? Temiz yürekten, vicdan doğruluğundan, ikiyüzlülüğü atmış katıksız imandan kaynaklanan sevgi. ⁶Belirli kişiler bunlardan saparak boş laflara kapıldılar. ⁷Ruhsal yasa konusunda öğretmen olmayı özlemelerine karşın ne dediklerinden haberleri var, ne de ileri sürdükleri savlardan.

Ruhsal Yasanın Amacı 1:8-11

⁸Ruhsal yasanın iyi olduğunu biliyoruz; yeter ki, kişi onu yasal biçimde kullansın. ⁹Yasanın doğru bireye değil, yasadızlara ve başkaldıranlara yönelik olduğunu kesinlikle biliyoruz: Tanrısaymazlara ve günahlılara, kutsallığa önem vermeyenlere, ruhsallığa saygısı olmayanlara, anne babanın canına kıyanlara, adam öldürenlere, ¹⁰rasgele cinsel ilişkiye girenlere, oğlancılara, adam kaçıranlara, yalancılara, yalancı tanıklara ve sağlıklı öğretiye karşı çıkan daha ne varsa hepsine. ¹¹Bu öğreti kutlu Tanrı'nın yüceliğine özgü Sevinç Getirici Haber'dedir. Bu Sevinç Getirici Haber güvenle bana teslim edilmiştir.

Pavlos Haberci Olmaya Nasıl Çağrıldı? 1:12-17

¹²Beni bu hizmette güçlendiren Rab'bimiz Mesih İsa'ya teşekkür ederim. Çünkü beni güvenilir sayarak bu hizmete atadı. ¹³Daha önce O'na sövmeme, saldırıda bulunmama, O'nu aşağı görmeme karşın bugün kendisine acıma gösterilen bir insanım. Çünkü her ne yaptysam, imansızlık ortamında bilgisizlikten yaptım. ¹⁴Rabbimiz'in kayrası bana bolluk içinde erişti, Mesih İsa bağlılığında iman ve sevgi sağladı. ¹⁵Bu güvenilir Söz'dür ve her bakımdan değerlendirilmeye yarar: Mesih İsa dünyaya günahlıları kurtarmaya geldi. Bu günahlıların en ön sırada bulunanı da benim.

¹⁶Ama bu nedenledir ki acıma gösterildi bana. Bununla, sonsuz yaşama kavuşmak için daha sonra O'na iman edeceklere, Mesih İsa ön sırada beni tüm katlanışının sınırsızlığını tanımlayan örnek kılsın. ¹⁷Sonsuz çağların hükümrani, ölümsüz, göze görünmez tek Tanrı'ya çağlar çağı onur ve yücelik olsun. Amin.

Timoteos'un Yükümlülüğü 1:18-20

¹⁸Oğlum Timoteos, daha önce gelen, seninle ilgili peygamberlikler uyarınca bu buyruğu sana veriyorum. Öyle ki, bunların yardımıyla etkin savaşı sürdürebilesin, ¹⁹imana ve doğru vicdana sarılsın. Bazıları vicdanın sesini dinlemediklerinden imandan yana batıp gittiler. ²⁰Himeneos'la Aleksander bunlardandır. Sövmemeyi öğretiler diye onları şeytana teslim ettim.

Toplumun Esenliği İçin Dua 2:1-7

2 Öyleyse her şeyden önce şunu öğütlerim: Tanrı'ya tüm insanları kapsayan dilekler, dualar, içtenlikli yakarılar, teşekkürler edilsin. ²Bunlar hükümrani ve tüm başta bulunanları da içersin. Böylece tanrısayarlığa ve saygınlığa yararır gürültüsüz patirtisiz, sessiz sedasız bir yaşam sürelim. ³Kurtarıcımız Tanrı'nın önünde erdemli davranış, beğenilir tutum budur. ⁴O tüm insanların kurtulmasını ve gerçeği bilme aşamasına gelmesini ister. ⁵Çünkü tek Tanrı vardır; Tanrı'yla insanlar arasında da tek arabulucu: İnsan olan Mesih İsa. ⁶O kendisini herkes için kurtulmalık olarak verdi; bu tanıklık özel bir zamanda geldi. ⁷Ben bu olaya bildirici ve haberci atandım –gerçeği söylüyorum, yalan konuşmuyorum– uluslara imanı ve gerçeği tanıtan öğretmen oldum.

Kadınların Yeri 2:8-15

⁸Bu nedenle, erkeklerin öfkeye ya da sürtüşmeye kapılmaksızın, gūnahtan arı eller yükselterek her yerde dua etmelerini belirtirim. ⁹Kadınlara gelince saygın, gösterişsiz kuşansınlar. Utanç getirmeyen kapsamda, akıllıca süslensinler. En son saç modasıyla, altınla, incilerle ya da pahalı giysilerle değil, ¹⁰tanrısayarlığı savunan kadınlara yaraşır biçimde iyi işlerle donansınlar. ¹¹Kadın kesin bağımlılıkla, sessizce öğrenmeyi sürdürsün. ¹²Kadının öğretmesine ya da erkeğe egemen kesilmesine izin vermem. Kadın sessiz kalmalı. ¹³Çünkü önce Adem yaratıldı, sonra Havva. ¹⁴Üstelik Adem kandırılmadı, ama kadın kandırılarak suç işledi. ¹⁵Ne var ki, dünyaya çocuk getirmekle kurtulacaktır; ağırbaşlılıkla imanı, sevgiyi ve kutsallığı sürdürürse^a.

Kilise Topluluğunda Yöneticiler 3:1-7

3 Bu güvenilir sözdür: Eğer biri kilise topluluğuna gözetici^b olmayı özlüyorsa değerli bir iş istiyor demektir. ²Bu durumda gözeticinin anlatılan nitelikleri taşıması gerekir: Yaşamı suçsuz, bir tek kadının kocası^c, davranışında ölçülü, ağırbaşlı, saygın, konuksever, öğretmeye yetenekli, ³içki tutkusundan irak, kaba kuvvetten arı, tersine iyi yürekli, kavgacılıktan, paraya tutsaklıktan öğrenen, ⁴evini sağlıklı yöneten, çocuklarını bağımlı ve her bakımdan saygılı yetiştiren biri. ⁵Çünkü kendi evini yönetebilme inceliğini bilemeyen, Tanrı'nın kilise topluluğuyla nasıl ilgilenebilir?

⁶Yeni iman etmiş biri gözetici olmasın. Olmaya ki, böbürlenerek iblis gibi yargılanmaya düşsün. ⁷Bundan başka, topluluk dışındakilerden de iyi tanıklık alması gerekir. Olmaya ki, iblisin aşığılamasına ve tuzağına düşsün.

Kilise Topluluğunda Hizmet Görücüler 3:8-13

⁸Tıpkı bunun gibi, Hizmet Görücüler^d de saygın kişiler olmalı. Lastikli konuşan, bol şaraba tutsak olan, yolsuzlukla para kazanan kişiler değil. ⁹İmanın gizini tertemiz bir vicdanla korumalıdır. ¹⁰Bunlar da önce denensin, kusursuz oldukları kanıtlandıktan sonra hizmet görücülük etsinler. ¹¹Hizmet görücülerin kadınları da kocaları gibi saygın olmalı; kara çalıcı değil, ilişkilerinde ölçülü, her bakımdan güvenilir.

¹²Hizmet görücüler bir tek kadının kocası olmalı. Çocuklarını ve evlerini sağlıklı ortamda yönetmeli. ¹³Çünkü sağlıklı hizmet görenler kendilerine saygınlık sağlar ve Mesih İsa'ya imanda bol bol güven bulurlar.

Mesih İncancıyla İlgili Gerçek 3:14-16

¹⁴Bunları sana, tez zamanda yanına gelmeyi umarak yazıyorum. ¹⁵Ama gecikirsem, Tanrı Evi'nde nasıl davranılması gerektiğini bu yazı sana açıklıyor. Tanrı Evi diri Tanrı'nın kilise topluluğu, gerçeğin direği ve desteğidir. ¹⁶Tartışmasız, tanrısayarlığımızın gizi büyüktür:

^a Sürdürürlerse.

^b bkz. Habercilerin İşleri 1:20

^c Bir kez evlenmiş.

^d bkz. Filippililer 1:1

O, bedende açıklandı,
Ruh'ta doğrulandı,
Meleklerle göründü,
Uluslar arasında adı bildirildi,
Dünyada O'na iman edildi;
Yücelikle yukarı alındı.

Uyarı: Yalancı Öğretmenlerden Sakının 4:1-5

4 Ruh açıkça bildiriyor ki, son zamanlarda bazıları imanını bırakacak, aldatıcı ruhlara ve cinlerin öğretilerine kulak verecekler. ²Bu öğretiler yüksekte atan, özü sözü bir olmayan, vicdanları kızgın demirle dağlanmış kişilerden kaynaklanacak. ³Bunlar evliliği önleyen, belirli yiyeceklerden geriye çekilenlerdir. Tanrı bu yiyecekleri inanlılar ve gerçeği bilenler teşekkür ederek gönenceyle pay alsın diye yarattı. ⁴Çünkü Tanrı'nın yarattığı her şey iyidir ve teşekkürle alındığında hiçbir şey geri itilmek için değildir. ⁵Çünkü Tanrı'nın Sözü'yle ve dileklerle kutsal kılınmıştır.

Mesih'e Yaraşır Hizmet Görücü 4:6-10

⁶Bu konuları kardeşlerin önüne serersen, Mesih İsa'nın hizmet görücülüğünü yapmaya yaraşır biri –iman sözlerinden ve izlediğin doğru öğretiden beslenen biri– olursun. ⁷Öte yandan, ruhsallıktan irak saçma sapan masallardan yüz çevir. Kendini tanrısayar yaşama eğit. ⁸Beden eğitiminin yararı sınırlıdır. Tanrısayarlığın yararı ise sınırsızdır. Çünkü sağladığı vaat hem şimdiki, hem de gelecek yaşamı içerir. ⁹Bu güvenilir sözdür ve her bakımdan değer verilmeye yaraşır. ¹⁰Çünkü emek çekiyoruz didiniyoruz; sonunda umudumuz diri Tanrı'yadır. O bütün insanların, özellikle inanlıların kurtarıcısıdır.

Kişisel Öneriler 4:11-16

¹¹Buyruk olarak bunları bildir ve öğret. ¹²Gençliğinden ötürü kimsenin seni küçümsemesine izin verme. Tersine kendini inanlılara örnek kıl: Konuşmada ve davranışta, sevgide, imanda, ruhsal paklıkta. ¹³Ben gelinceye dek okumaya^a, öğütlemeye ve öğretilmeye önem ver. ¹⁴Peygamberlik sağlayışıyla, İhtiyarlar Kurulu'nun ellerini koymasıyla* sana verilen o ruhsal bağışı umursamazlık etme. ¹⁵Bunları işin edin, kendini onlara ver. Böylece ilerlemen herkesçe bilinsin. ¹⁶Kendine de öğretilerine de dikkat et. Bunlarda süreklilik göster. Çünkü böyle davranarak hem kendini kurtaracaksın, hem de dinleyicilerini.

Topluluktaki İnanlılara Yükümlülükler 5:1-16

5 Kendinden yaşlı olana çıkışma, onu babanmış gibi öğüt. Gençlere kardeşin gibi, ²yaşlı kadınlara annen gibi, genç kadınlara her bakımdan tam bir ruhsal paklıkla kız kardeşin gibi davran.

³Gerçek anlamda kimsesiz dullara dula yaraşır saygıyı göster. ⁴Ama dul bir kadının çocukları ya da torunları varsa, bunlar ilkin kendi ev halkına tanrısayar

^a Kilise topluluğunda Kutsal Yazılar'ın okunması.

tutumla davranmayı ve büyüklerine borçlu oldukları karşılığı vermeyi öğrensinler. Çünkü Tanrı'nın önünde beğenilir tutum budur. ⁵Gerçek anlamda dul olan kimsesiz bir kadın umudunu Tanrı'ya bağlamıştır, gece gündüz dileklerde bulunur, sürekli dua eder. ⁶Zevki için kendini harcayan dul kadın ise yaşarken ölüdür. ⁷Suçlanmamaları için bunları buyruk niteliğinde bildir. ⁸Hısımlarının, özellikle de ev halkının gereksinimlerini karşılamayan, imanı yadsımış olur. Bir imansızdan da beterdir o.

⁹Adı deftere geçirilecek dul kadının altmış yaşını aşmış olması gerekir.* Bunun yanı sıra, bir tek erkekle evlilik yaşamı geçirmiş biri olmalı. ¹⁰İyi işler yaptığı başkalarını tanıtmalı: Çocuklar yetiştirmiş mi, konukseverlik etmiş mi, kutsal yaşamlıların ayaklarını yıkamış mı,* acı çekenlerin derdini hafifletmiş mi, kısacası iyilik etmek için elinden gelen her şeyi yapmış mı?

¹¹Genç dulların adını deftere geçirme. Çünkü doğal istekleri Mesih'e bağlılıklarına baskın çıkınca evlenmek isterler. ¹²Böylelikle önceki bağlılığı boşa çıkardıklarından, yargılanmaya düşerler. ¹³Öte yandan kendilerini aylaklığa da alıştıırır, ev ev dolaşırlar. Yalnız aylak değil, boşboğaz olurlar; herkesin işine burnunu sokar, kendilerine düşmeyen sözler söylerler.

¹⁴Bundan ötürü, genç dulların evlenip çocuk yetiştirmelerini, evlerini yönetmelerini belirtirim. İmana karşı direnenlerin kötölemelerine olanak bırakmamalarını önemle öğütlerim. ¹⁵Çünkü bazı dullar şeytanın ardı sıra gitti bile.

¹⁶İnanlı birinin dul kalmış yakınları varsa, onlara yardım elini uzatsın. Kilise topluluğuna yük olunmasın. Öyle ki, kilise topluluğu gerçek anlamda dul olanlara yardım edebilsin.

Ruhsal Yöneticiler 5:17-25

¹⁷Yöneticilik görevini gerektiği gibi yürüten İhtiyarlar'a çifte onur yaraşır; özellikle de tanrısal sözü bildirip öğretmeye emek verenlere. ¹⁸Çünkü Kutsal Yazı şöyle diyor: "Harman döven öküzün ağzını bağlamayacaksınız!" Bunun yanı sıra da şunu buyuruyor: "Emekçiye karşılığı yaraşır."

¹⁹İki ya da üç tanık ağzından kanıtlanmadıkça, bir İhtiyar'a karşı hiçbir suçlamayı kabul etmeyisin. ²⁰Günah işleyenlere gelince, onları herkesin önünde payla. Öyle ki, öbürlerinin de gözü korksun.

²¹Tanrı'nın, Mesih İsa'nın ve seçilmiş meleklerin önünde seni öğütlerim; hiçbir önyargıya, hiçbir yan tutuculuğa kapılmadan bu kuralları uygulayasin. ²²Hiç kimsenin üstüne ivedilikle ellerini koymayasın^a, ne de başkalarının günahlarına paydaş olasın. Kendini suçsuz sakla.

²³Bundan böyle yalnızca su içme; midene ve ikide bir tutan hastalıklarına yararlı olması için biraz şarap kullan.

²⁴Bazı kişilerin günahları belirgindir; kendilerinden önce yargılanmaya gider. Kimilerinkiyse geriden izler. ²⁵Tıpkı bunun gibi, iyi işler de belirgindir; belirgin olmasa bile gizli kalmaları olanaksızdır.

5:18 Yasanın Tekrarı 25:4; 24:15

5:19 Yasanın Tekrarı 19:15

^a bkz. 4:14

Uşak-Efendi İlişkileri 6:1,2

6 Boyunduruk altındaki uşaklar efendilerini tüm onura yaraşır sayınlara. Öyle ki, Tanrı'nın adı ve Mesih öğretisi kötülenmesin. ²Efendileri inanlıysa, uşaklar onlara önemsemezlik etmesin. Çünkü kardeşirler. Tersine, daha sağlam hizmet sunsunlar. Çünkü olumlu hizmetten yararlananlar inanlıdır ve sevilen kişilerdir. Bunları öğret ve öğütle.

Aykırı Öğretiler, Para Sevgisi 6:3-10

³Eğer biri aykırı öğretiler yayıyor, Rabbimiz İsa Mesih'in sağlıklı sözlerine ve tanrısayarlığa uygun öğretilere yanaşmıyorsa, ⁴böbürleniyor ve hiçbir şey anlamıyor. Tutulduğu hastalık kendini tartışmalarla, sözler üzerinde çatışmalarla belli eder. Bunların getirdiği sonuç kıskançlık, kavgacılık, sövücülük, sağlıksız kuşular, ⁵aklı bozuk, gerçeğe saygısı olmayan insanların sürüşmeleridir. Bunlar tanrısayarlığı bir çıkar zannediyor. ⁶Kuşkusuz, tanrısayarlık çok büyük kazançtır, ama eldekiyle yetinme ruhuyla atbaşı beraber giderse.

⁷Çünkü dünyaya hiçbir şey getirmedik, ne de herhangi bir şey götürebiliriz. ⁸Ama yiyeceğimiz giyeceğimiz varsa bunlarla yetinelim. ⁹Varlıklı olmaya özenenler ise denenmeye düşer, bir sürü akılsız yararsız tutku tuzağında yakalanır. Bunlar insanları yıkıma ve mahva batırır. ¹⁰Çünkü tüm kötülük köklerinden biri de para sevgisidir. Kimileri buna imrenip imandan saptı ve pek çok üzüntüyle kendilerini yürekler acısı duruma düşürdü.

Tanıklığını Son Güne Dek Korumak 6:11-16

¹¹Ama sen, ey Tanrı insanı! Bunlardan kaç. Doğruluğun, tanrısayarlığın, imanının, sevginin, sabrının, yumuşak huyluluğun ardına düş. ¹²İmanının sağlıklı yarışını yarış, çağrıldığı sonsuz yaşama sarıl. Birçok tanık önünde sağlam tanıklığı açıkça kanıtladın.

¹³Pontios Pilatus karşısında sağlam tanıklıkta bulunan Mesih İsa'nın ve her varlığa yaşam veren Tanrı'nın önünde sana buyuruyorum: ¹⁴Sana bildirileni Rabbimiz İsa Mesih görkemle belirinceye dek lekesiz kusursuz saklayasın. ¹⁵Tanrı kendine özgü dönemde İsa'nın belirliğini açıklığa getirecek. O kutsanandır, her güce sahip tek egemen, hükümlerinin hükümlerini, rablerin Rabbi'dir. ¹⁶Öz varlığında ölümsüzlük taşıyan tek kişi O'dur. Hiç kimsenin yaklaşmadığı ışıktadır. İnsanlardan O'nu ne gören var, ne de görebilen. O'na onur ve sonsuz çağlara uzanan güçlü egemenlik yaraşır. Amin.

Varlıklılara Uyarı 6:17-21

¹⁷Şimdiki çağda varlıklı olanlara buyruğun şu olsun: Kimseye yüksekten bakmasınlar, güvenilmez zenginliklere bel bağlamasınlar. Gönenc bulmamız için her şeyi bize bollukla sağlayan Tanrı'ya umut bağlasınlar. ¹⁸Söyle onlara, yararlı işlerle uğraşsınlar, zenginliği verimli eylemlerde bilsinler, geçerli ürün versinler, sosyal yükümlülüklerine eğilsinler. ¹⁹İlerisi için kendilerine sağlam temeli atsınlar. Böylece, doğru anlamda yaşamı oluşturan değere sarılsınlar.

²⁰Ey Timoteos! Güvenle sana emanet edileni sakla. Ruhsallıktan yoksun boş konuşmalara ve düzmece bilgi direnişlerine hiç aldıriş etme. ²¹Bazıları bunları ön sıraya koyarak imandan saptı.
Tanrı kayrası sizinle olsun!